

OSMO² - Monikulttuurista osaamista Ohjaamoihin

Kohtaamon kyselytuokiossa 5.10.2021

Riikka Michelsson

Mikä projekti?

OSMO2 – Monikulttuurista osaamista Ohjaamoihin -projekti

- (1.4.2019)1.8.2019 – 30.11.2021
- Rahoittava viranomainen: Pohjois-Pohjanmaan ELY
- Työllisyyden ja osaamisen edistämiseen sekä sosiaaliseen osallisuuteen liittyvä kehittämishanke
  - Toimintalinja 4. Koulutus, ammattitaito ja elinikäinen oppiminen
  - Erytystavoite 9.1. Siirtymävaiheita ja koulutuksellista tasa-arvoa tukevien palveluiden parantaminen
- Kokonaisbudjetti 354 935 e
- Toteuttajina JAMK AOKK, HAMK AOKK, DIAK ja ÅA

OSMO2-projektin keskeiset tavoitteet

1. OSMO2-projekti toimii tiiviinä asiantuntijaverkostona ja yhteistyössä muiden Ohjaamojen tukihankkeiden kanssa
2. Osaamisen kehittäminen:
  - Toteutetaan **tarvekartoituksia, sparrauksia, valmennuksia ja koulutuksia** monikanavaisesti
  - Osallistutaan yhteistyökumppaneiden järjestämiin alueellisiin ja valtakunnallisiin työpajoihin ja kehittämistilaisuuksiin
  - Kehitetään yhdessä Ohjaamojen kanssa niiden **rakenteita** ja **käytänteitä** monikulttuurisen osaamisen sekä *saavutettavuuden, osallisuuden ja yhdenvertaisuuden* näkökulmista
  - Arvioidaan ja dokumentoidaan valmennusprosessit
3. Monikulttuurisen ohjauksen **käsikirja -> Yhdenvertainen Ohjaamo -sivusto**
  - Kehitetään yhteistyössä Ohjaamojen sekä yhteistyökumppaneiden kanssa Käsikirja, johon kootaan kehittämistoiminnan aikana syntyneet hyvät käytännöt, suositukset ja linjaukset.

Yhdenvertainen Ohjaamo -sivusto avattu Ohjaamoiden käyttöön

OSMO²

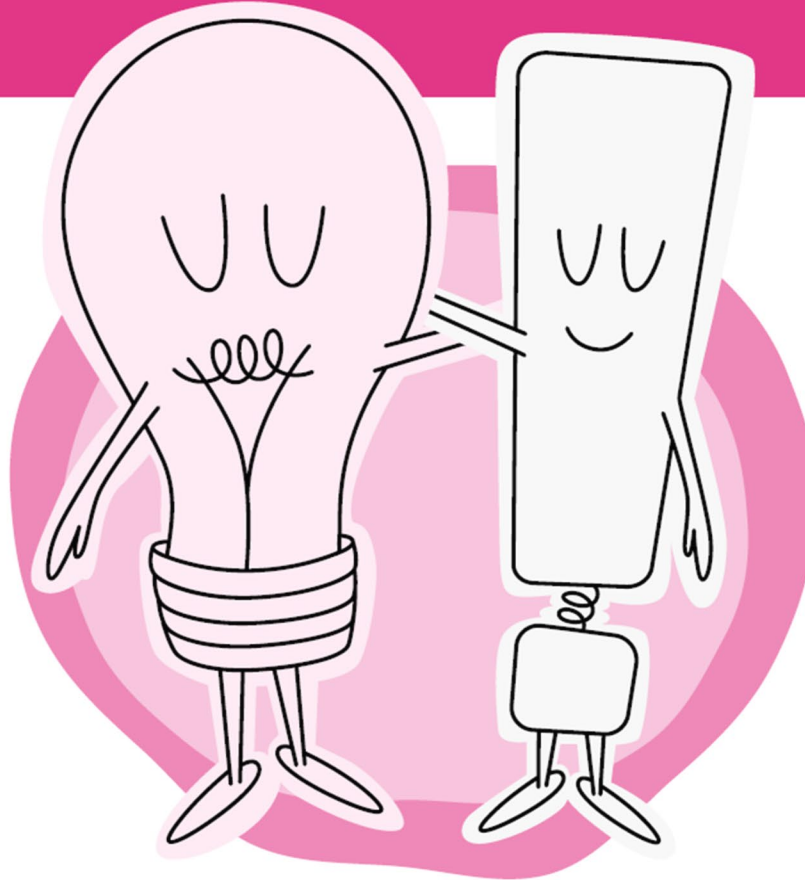
- Monikulttuurista osaamista Ohjaamoihin -projekti

Yhdenvertainen Ohjaamo

- vinkkejä ja ideoita

bit.ly/YhdenvertainenOhjaamo

-sivusto avattu Ohjaamoiden käyttöön

<http://bit.ly/YhdenvertainenOhjaamo>
<http://bit.ly/LikabehandlingNavigatorn>

Ohjaamoiden hyviä käytänteitä

joiden avulla edistetään yhdenvertaisuutta

- Asiakasraati
- Mystery Shopping eli testiasiointi
- Case-palaverit ja ammatillinen reflektio
- Maahanmuuttaja-asiakkaille suunnatut omat palvelut Ohjaamon sisällä
- Selkeä asiakaspolku
- Turvallisemman tilan periaate
- Digisaavutettavuus
- Monimuotoinen työyhteisö
- Jalkautuminen nuorten pariin
- Kolmannen sektorin osaamisen hyödyntäminen Ohjaamoissa
- Työyhteisön yhteishenki
- Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma

Yhdenvertaisuuskriteerit

Tulossa syksyllä
2021

Fyysinen saavutettavuus/yhdenvertaisuus

- Ohjaamon tilat ovat fyysisesti esteettämiä
- Ohjaamoon on helppo löytää
- Asiakkaan on helppo löytää oma palvelunsa Ohjaamosta
- Ohjaamon palvelujen fyysiset sijainnit on selkeästi merkitty Ohjaamossa
- Ohjaamon hississä on puheohjaus
- Ohjaamon palvelut ovat käytettävissä monilla eri laitteilla
- Ohjaamon palvelut ovat monikanavaisia

Kyllä	Ei

Sosiaalinen yhdenvertaisuus, ohjaus ja tuki

- Palvelut ovat vuorovaikutteisia
- Asiakkaat tietävät, mitä palveluita Ohjaamossa on saatavissa
- Ohjaamossa toimitaan kulttuurisensitiivisesti
- Ohjaamossa toimitaan sukupuolisensitiivisesti
- Palveluissa huomioidaan asiakkaan osallisuuden tukeminen
- Asiakas osallistuu Ohjaamon palvelujen kehittämiseen
- Epäasialliseen kohteluun puututaan
- Ohjaamossa toimitaan yhdenvertaisesti
- Ohjaamossa mukautetaan toimintaa/palveluita asiakkaiden tarpeiden mukaan
- Vuorovaikutus asiakkaan kanssa on dialogista
- Ohjauksessa otetaan asiakkaan tausta huomioon
- Ohjaamon henkilökunta osaa toimia normikriittisesti

Kyllä Ei

Kyllä	Ei

Kielellinen saavutettavuus

- Palvelut ovat selkokielisiä
- Asiakas tulee ymmärretyksi
- Materiaaleja on mahdollista saada monella kielellä
- Tarvittaessa on mahdollisuus käyttää asiointitulkkia
- Palveluita on saatavissa myös asiakkaan omalla äidinkielellä
(muu kuin suomi tai ruotsi)
- Ohjaajat toimivat kielitietoisesti

Kyllä	Ei

Psyykkinen saavutettavuus

- Palvelut ovat kaikkien saavutettavissa
- Palveluihin on matala kynnys (myös digitaaliset palvelut)
- Ohjaamossa on turvallinen ilmapiiri
- Motivointi on osa palvelua
- Asiakas tulee kuulluksi ja arvostetuksi
- Asiakkaan kyvyt ja vahvuudet huomioidaan ohjauksessa
- Asiakkaan yksilölliset tarpeet tulevat huomioiduksi

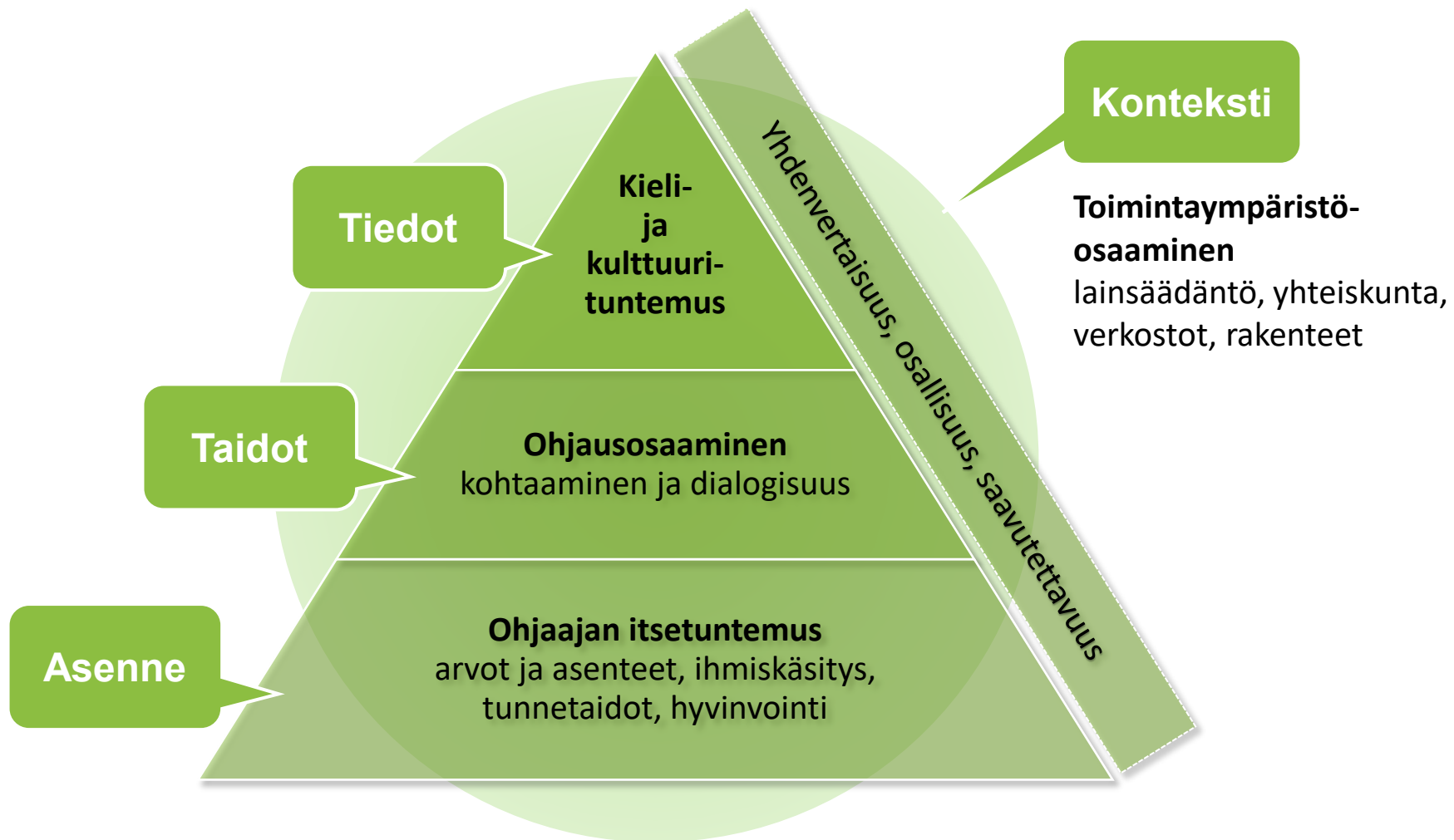
Kyllä

Ei

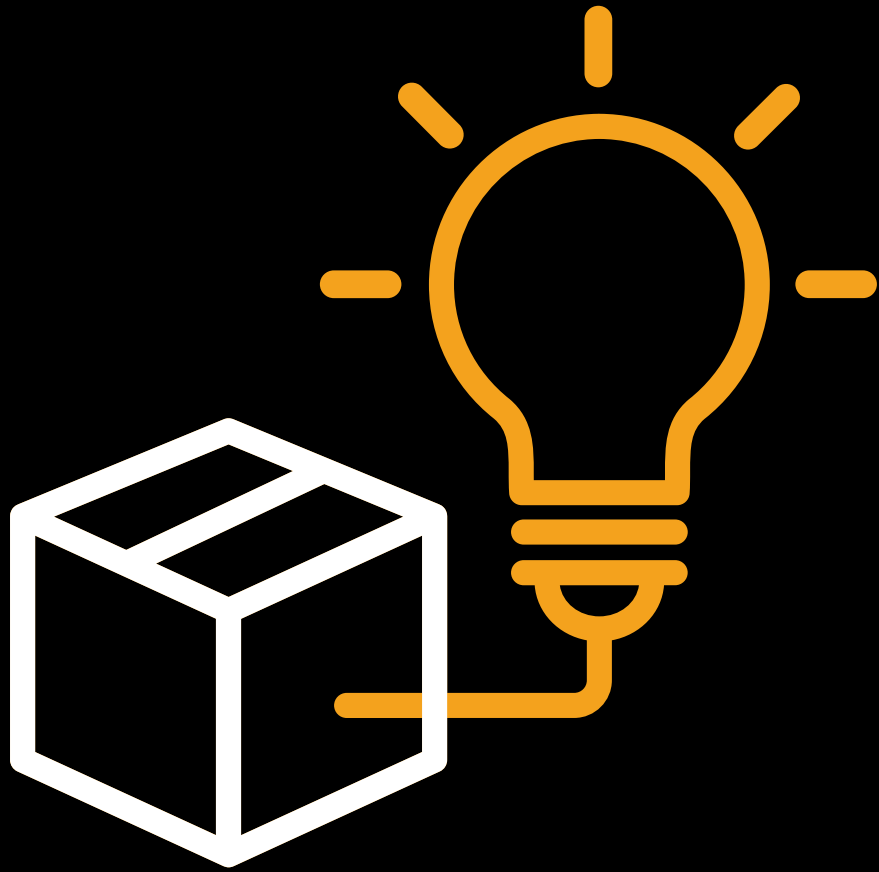

Muita näkökulmia

- Johtamisessa otetaan huomioon yhdenvertaisuusnäkökulmat
- Ohjaamon yhdenvertaisuusperiaatteet ovat kaikille selkeät
- Ohjaamon arvot tukevat yhdenvertaisuutta
- Ohjaamon työntekijöillä on myönteinen asenne asiakkaiden moninaisuutta kohtaan
- Ohjaamon työntekijöillä on tarpeeksi tietoa yhdenvertaisuuden tukemisesta/ yhdenvertaisuusosaamista kehitetään Ohjaamoissa

Kyllä Ei

Yhdenvertaisuusosaaminen on osa monikulttuurista osaamista. Itsearviointikyselyn avulla saat yleiskuvan omasta osaamisestasi bit.ly/itsearviointikyselyOSMO2 eller på svenska bit.ly/självtvärderingOSMO2

Vapauta
potentiaalisi.

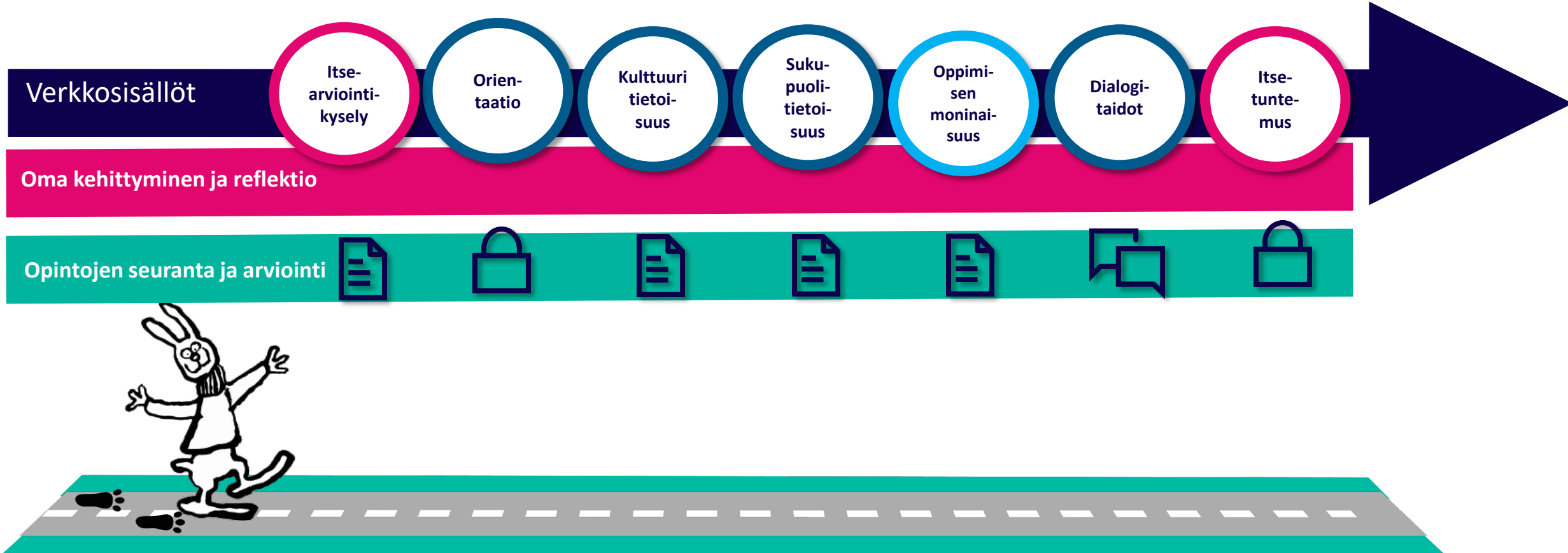
◀ **Potentiaali** ▶

www.potentiaalihanke.fi

Yhdenvertaisuus opetuksessa ja ohjauksessa -verkkokurssi 5 op

JAMK Ammatillinen opettajakorkeakoulu (yhteistyössä Potentiaali-hankkeen kanssa)

- pilottitoteutus keväällä 2021
- toinen toteutus syksyllä 2021
- pakollinen opintojakso opettajankoulutuksessa
- valinnainen opintojakso avoimessa amkissa ja opinto-ohjaajankoulutuksessa

Dialogitaitojen merkitys osallistujille

”Kurssin aikana kohtasin puhuttelevia aiheita ja minulle vahvistui ajatus siitä, miten vaatii suurta herkkyyttä, ettei tahattomasti toimi vastoin, mitä haluaisi viestiä”

”Olen kiinnostunut erityisesti omien dialogitaitojeni kehittämistä, koska haluaisin oman toista kunnioittavan asenteeni välittyvän ihmiselle, jonka kohtaan.”

”Koin myös erittäin avartavana dialogiosion, sillä olen ajatellut, että olen ihan hyvä käymään dialogia, mutta sitten dialogisiin menetelmiin ja videoihin tutustuessani huomasin, että joo minulla on hyvä pohja dialogisuudessa, mutta on myös kehityskohteita, joita voisi vielä harjoitella enemmän.”

”Minun pitää vielä kehittyä dialogisessa ohjauksessa. Antaa aikaa vastauksille ja ajatuksille. Myöskin oikeanlaisten kysymysten esittäminen on vaikeaa, helposti lähdän johdattamaan vastausta. Tehtävänä olleet harjoitteet vaativat sitä, että oikeasti olet läsnä ilman kiireen tunnetta ja olet valmistautunut tilanteeseen.”

”Etukäteen toivoin saavani myös konkreetian tasolla olevia työkaluja näiden asioiden tuomiseksi paremmin osaksi työtäni ja esimerkiksi dialogitaitojen osiosta sellaisia löytyi paljon.”

Dialoginen työskentelyote ja tasa-arvoinen kohtelu ovat useimmille kollegoilleni nähdäkseni vieraita niin käsitteinä kuin konkreettisenä toimintana. Toivoisin että he osallistuisivat samantyyppiseen koulutukseen, jotta voisimme yhteisesti kehittää toimintaamme enemmän valmennukselliseen suuntaan.”

Minua on puhutellut tähän kurssiin liittynyt dialogisuus erityisen paljon. Teamsissä toimiminen voidaan toteuttaa tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistäen, kun vain asiaan kiinnitetään huomiota... käytetään dialogia edistäviä menetelmiä sen jatkuvan puheenvuoropallottelun sijaan.”

Lisätietoa: Miten dialogitaidot tukevat yhdenvertaisuutta opetuksessa ja ohjauksessa -artikkeli; lyhytlinkki <https://bit.ly/DialogitaidotJaYhdenvertaisuus>

 Potentiaalihanke.fi

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Keskeiset dialogitaidot ohjauksessa

1. Keskity eli ole läsnä
2. Kunnioita
3. Kuuntele
4. Kysy tiedustelevin, avoimin kysymyksin
5. Kannusta ja kannattele dialogia
6. (K= kehitteillä oleminen ja sen sietäminen)

Yhteystiedot syksyllä 2021

JAMK Ammatillinen opettajakorkeakoulu

- Projektipäällikkö, lehtori Riikka Michelsson,
  - s-posti riikka.michelsson@jamk.fi, puh. 040 53 22 514
- Lehtori Maarit Miettinen
- Yliopettaja Outi Pylkkä
- Projektisihteeri Marjo Varjoluoto

Åbo Akademi

- Projektivastaava, suunnittelija Camilla Stenbäck